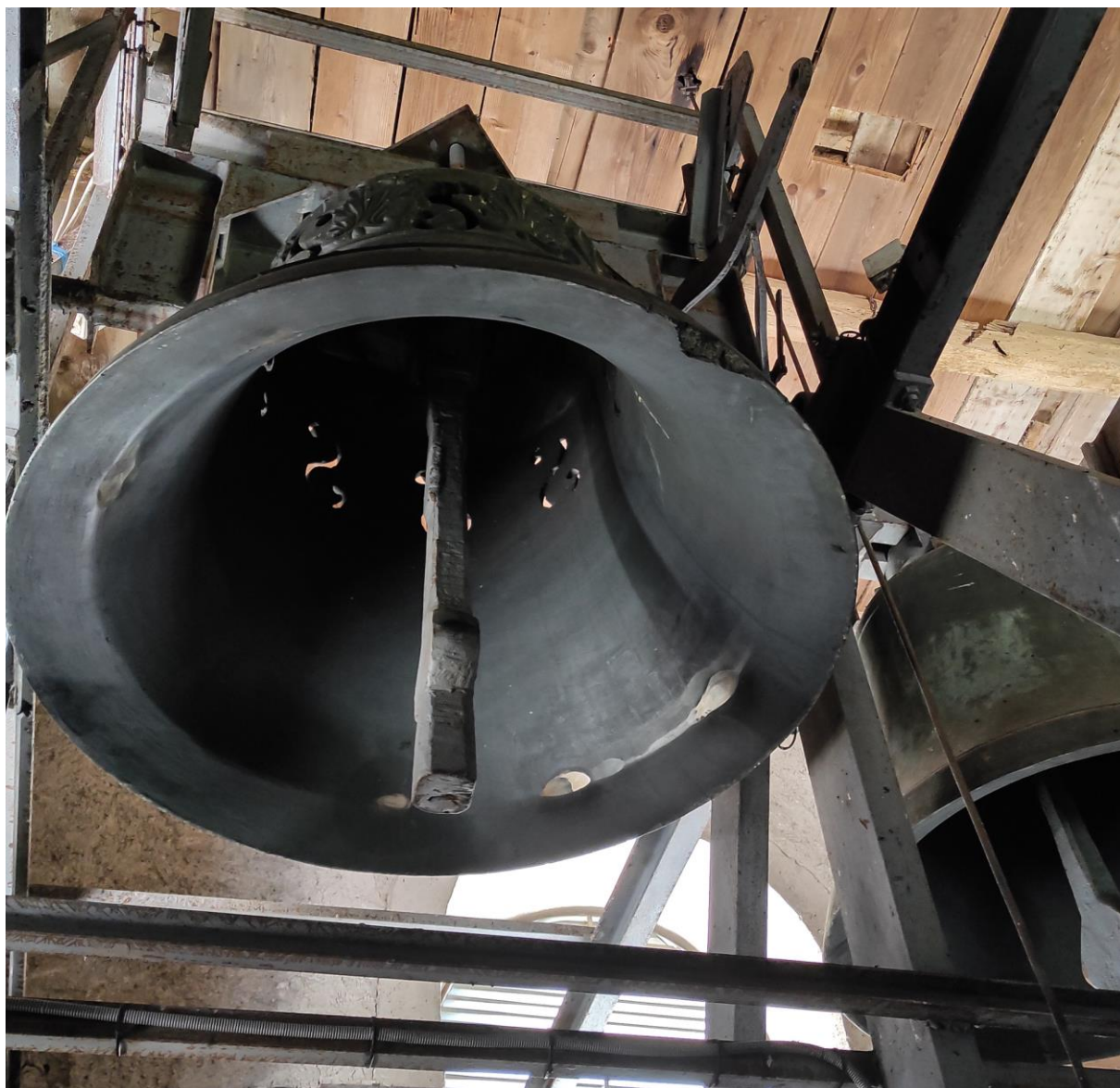

Dokumentácia zvonov

evanjelického a. v. kostola v obci Očová

Evanjelický a. v. kostol v Očovej bol vybudovaný a slávnostne vysvätený už v roku 1786. Chrám toho času však ešte kostolnou vežou nedisponoval. O niekoľko rokov neskôr, v roku 1797, bola k nemu pristavaná samostatne stojaca drevená zvonica, ktorá vplyvom veľkého požiaru 7. júla v roku 1867 zhorela do tla. Zvony, ktoré v nej boli zavesené, sa odtrhli z trávov, padli na zem a roztopili sa. História kostola nám poukazuje na skutočnosť, že 24. apríla 1868 bol položený základ súčasnej veže. Vo zvonovej komore kostola evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v Očovej je aktuálne zavesená trojica zvonov s osou kyvu v smere severovýchod - juhozápad. Najstarší zvon, zhotovený v rumunskom Temešvári, vo zvonolejárskej dielni majstra Novotného Antala (Antona), pochádza z roku 1912, a teda ako jediný spomedzi všetkých zvonov kostola prežil aj samotnú vojnovú rekviráciu, prebiehajúcu počas prvej svetovej vojny, kedy sa ich všeobecný počet, nielen na tom našom území, výrazným spôsobom zdecimoval. S najväčšou pravdepodobnosťou dvojica zvonov padla za obeť vojenskej armáde, ktorá ich kostolu zhabala za účelom výroby vojenskej techniky a tiež munície. Druhý najstarší zvon, pochádzajúci z medzivojnového obdobia, konkrétne z roku 1925, bol vyhotovený českým zvonolejárskym majstrom Rudolfom Manouškom starším v Brne. Najmladší zvon, pochádzajúci z povojnových čias, z roku 1948, uzrel svetlo sveta takisto v Brne, tentokrát však už vo zvonolejárskej firme s názvom „První moravská zvonárna“, pod vedením Františka Micheru. Ten ju až do roku 1947 riadil s Rudolfom Manouškom st., ktorý v tomto roku dielňu definitívne opustil a odišiel pracovať do dielne svojho syna. Predmetná firma bola však v roku 1948 znárodnená a začlenená pod závody s názvom „Závody umělecké kovovýroby“.

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Zvonolejár, miesto a rok odlatia:
980 kg	1180 mm	dis-es ¹	Anton Novotný, Temešvár, 1912

Najväčší zvon zvonovej komory kostolnej veže je zavesený v juhovýchodnom poli trojpoľovej ocelej zvonovej stolice. Jeho pôvodná šesťramenná kráľovská koruna bola sekundárne odstránená a nahradená tanierovou korunou, spojenou v súčasnosti so zalomeným oceľovým závesom. Krk zvona je lemovaný priehlbínou, vyplnenou dookola obiehajúcim, opakujúcim sa florálno-typografickým ornamentom. Ten je tvorený rastlinnými plastikami s motívom akantových listov, striedajúcich sa s výrezmi tvaru písmen „S“, prechádzajúcimi celým zvonovým profilom. Tieto esíckové výrezy sú charakteristické pre zvony, odliate temešvárske zvonolejarským majstrom Antonom Novotným. Priehlbínu lemujú dve plastické linky. Na severozápadnej strane drieku zvona je inštalovaný päťriadkový nápis, poukazujúci na desiaty verš štvrtej kapitoly prvého Petrovho listu (Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti):

**I. PET. IV. 10. / GEDENKAŽDY GAKŽ / WZAL DAR TAK WESPOTEK /
TIM SOBE PRISLUHUJTE GAKO DOBRI / ŠŠAFARI ROZLIČNÉ MILOSTI BOŽI.**

Na náprotivnej strane zvonového drieku sa nachádza ďalší, tentokrát dvojriadkový pamätný slovenský nápis s datujúcim zakončením:

POZDRAV Z AMERIKY! / DAR AMERICKYCH A DOMACICH OČOVANOV 1912.

Korpus zvona je zdobený dvojicou plastických liniek, pod ktorou je daný dookola obiehajúci, opakujúci sa florálno-ornamentálny pás v podobe stoniek, listov a tiež rozkvitnutých kvetov. Na úderovom venci je umiestnená prehĺbená nápisová páska, lemovaná zvrchu jednou plastickou linkou, ktorej obsah je zo severozápadnej strany tvorený jednoriadkovým signujúcim maďarským nápisom s výrobným číslom:

ÖNTÖTTE NOVOTNY ANTAL TEMESVÁROTT 3621. SZ.

V preklade: Odlial Novotný Anton v Temešvári. Takmer totožný jednoriadkový signujúci maďarský nápis, vsadený v ozdobno-geometrickom orámovaní, nájdeme aj na opačnej strane nápisovej pásky:

NOVOTNY ANTAL TALÁLMÁNYA

V preklade: Novotný Anton - vynález. Zvon má padajúce srdce a je poháňaný elektrickým spôsobom, prostredníctvom dvojice lineárnych motorov.

ДОБРИ
3321. SZ.

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Zvonolejár, miesto a rok odlatia:
750 kg	1080 mm	fis-ges ¹	První moravská zvonárna, Brno, 1948

Prostredný zvon zvonovej komory kostolnej veže je zavesený v prostrednom poli trojpoľovej oceľovej zvonovej stolice. Má tanierovú korunu, ktorá je spojená so zalomeným oceľovým závesom. Krk zvona je zdobený nápisovou páskou, lemovanou dvojicou plastických liniek, ktorej obsah je zo západnej strany tvorený jednoriadkovým signujúcim českým nápisom s datujúcim zakončením:

ULILA PRVNÍ MORAVSKÁ ZVONÁRNA V BRNĚ L. P. 1948.

Na západnej strane drieku zvona sa nachádza trojriadkový český nápis, poukazujúci na prvý verš stosedmej kapitoly žalmov:

OSLAVUJTE HOSPODINA NEBO JEST DOBRÝ, / NEBO NA VĚKY TRVÁ MILOSRDENSTVÍ JEHO! / ŽALM 107. 1.

Korpus zvona je lemovaný jednou plastickou linkou, nad ktorou je umiestnený jednoriadkový pamätný slovenský nápis, obiehajúci takmer po celom obvode:

EVANGELICKEJ A. V. CIRKVI V OČOVEJ NA PAMIATKU SVOJHO ZOSNULÉHO SYNA JURAJA PONIČANA - HLAVATÉHO DARUJE MATKA VD. ANNA A JEHO MANŽELKA MARIA ROD. SENKO.

Zvon má padajúce srdce a je poháňaný elektrickým spôsobom, prostredníctvom lineárneho motora.

1871
DONA MARIA MANZUELA MARIA RODRIGUES

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Zvonolejár, miesto a rok odlitia:
470 kg	925 mm	a ¹	Rudolf Manoušek st. a spol., Brno, 1925

Najmenší zvon zvonovej komory veže kostola je zavesený v severozápadnom poli trojpoľovej oceľovej zvonovej stolice. Má tanierovú korunu, ktorá je spojená so zalomeným oceľovým závesom. Krk zvona je zdobený nápisovou páskou, lemovanou dvojicou plastických liniek, ktorej obsah je zo severnej strany tvorený jednoriadkovým signujúcim českým nápisom:

R. MANOUŠEK A SPOL. BRNO.

Nižšie sa nachádza dookola obiehajúci, opakujúci sa, visiaci florálny ornament, dekorovaný rastlinnými úponkami a prevismi, obsahujúcimi stonky, listy, rozkvitnuté a pučiace kvety, strapce hrozna (vinič), bobule a rôzne iné plody. Severná strana drieku zvona je tvorená dvojriadkovým pamätným slovenským nápisom, s datujúcim zakončením, pod ktorým je daný ďalší, ale jednoriadkový nápis, poukazujúci na názov verša a kapitoly z druhého listu apoštola Pavla Korint'anom:

ULIAT' DALA / E. A. V. CIRKEV OČOVSKA 1925

2 KOR. 5. 17.

Prechod k úderovému vencu zvona je lemovaný dvojicou plastických liniek. Zvon má padajúce srdce a je poháňaný elektrickým spôsobom, prostredníctvom lineárneho motora.

Zdokumentoval, spracoval a fotografie vyhotovil: Ľubomír Fusko a Matúš Sedlák

Dokumentácia zvonov evanjelického a. v. kostola v Očovej bola zrealizovaná **11. septembra 2021**, vďaka predsedníctvu CZ ECAV na Slovensku Očová: Mgr. Irene Gajdošovej - zborovej fárarke, Mgr. Zuzane Šantovej - administrátorke zborového dozoru a p. kostolníkovi Pavlovi Gašovi.